

LUCY
SMITHs
BARNERETTIGHETSDAG

PROGRAM 2019

27. november kl. 09.30–14.30

Gamle Festsal

Universitetet i Oslo

Velkommen

Barnevern er et aktuelt og viktig område, og barn i offentlig omsorg er tema for årets Lucy Smiths barnerettighetsdag.

Barnekonvensjonens artikkel 20 handler om statens forpliktelser når de overtar omsorgen for barn. Hvordan bør fosterhjem og institusjoner organiseres for å gi barn det de trenger for å få dekket sine behov? Hvordan kan vi se hele barnet og gi individuelt tilpassede tilbud?

Hvilke kontrollmekanismer må være på plass, og hvordan fungerer de vi har i dag?

Denne dagen får vi en juridisk gjennomgang av barnekonvensjonens artikkel 20. Det blir presentasjon av ulike problemstillinger i både fosterhjem og barneverninstitusjoner, og vi ser nærmere på hvordan disse fungerer i praksis. Til slutt snakker vi om kontroll med barnevern, en viktig forutsetning for oppfyllelse av artikkel 20.

LUCY SMITH

Lucy Smith (1934–2013) var barnerettens mor i Norge, og hadde et livslangt engasjement for barns rettigheter. Hun er godt kjent som den første kvinnelige rektoren ved Universitetet i Oslo, men hennes engasjement strakte seg langt utover dette. I 2003 ble hun Norges første medlem av FNs barnekomité, og i årene 2003–2009 arbeidet hun i komiteen for barns rettigheter over hele verden.

I sin rettsvitenskapelige virksomhet løftet Lucy Smith fram barnets beste som et rettsprinsipp i norsk og nordisk rettsvitenskap. Hun ble tildelt Redd Barnas rettighetspris i 2013.

Lucy var fremsynt. Hun har bidratt til flere store fremskritt for å styrke barns rettsvern og for å beskytte barn mot vold og overgrep. I 1978 var hun en av initiativtakerne til at valgfaget barnerett ble opprettet på jusstudiet.

Lucy Smith var en stor inspirasjon for mange. Gjennom Lucy Smiths barnerettighetsdag ønsker vi å videreføre hennes viktige arbeid for barns rettigheter.

ARTIKKEL 20 - BARN SOM ER FRATATT SITT FAMILIEMILJØ

1. Et barn som midlertidig eller permanent er fratatt sitt familiemiljø, eller som i egen interesse ikke kan tillates å bli værende i et slikt miljø, skal ha rett til særlig beskyttelse og bistand fra staten.

2. I samsvar med sin nasjonale lovgivning skal partene sikre alternativ omsorg for et slikt barn.

3. Slik omsorg kan for eksempel omfatte plassering i fosterhjem, Kafala etter islamsk lov, adopsjon eller, om nødvendig, plassering i institusjon egnet for omsorg for barn. Når mulige løsninger overveies, skal det tas tilbørlig hensyn til ønskeligheten av kontinuitet i barnets oppdragelse og til barnets etniske, religiøse, kulturelle og språklige bakgrunn.

FNS KONVENSJON OM BARNETS RETTIGHETER

ARTICLE 20 – CHILDREN DEPRIVED OF FAMILY ENVIRONMENT

1. A child temporarily or permanently deprived of his or her family environment, or in whose own best interests cannot be allowed to remain in that environment, shall be entitled to special protection and assistance provided by the State.

2. States Parties shall in accordance with their national laws ensure alternative care for such a child.

3. Such care could include, inter alia, foster placement, kafalah of Islamic law, adoption or if necessary placement in suitable institutions for the care of children. When considering solutions, due regard shall be paid to the desirability of continuity in a child's upbringing and to the child's ethnic, religious, cultural and linguistic background.

THE UN CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD

09:30–09:35

Velkommen

Tone Linn Wærstad, førsteamanuensis
ved Institutt for privatrett, UiO

DEL 1: INNLEDNING OG JURIDISK RAMMEVERK

09:35–09:40

Betraktninger ved erfaringskonsulent

Ingvild, Landsforeningen for barnevernsbarn

09:40–09:50

Barns rett til et familiemiljø i Norge

Jorunn Hallaråker, statssekretær, Barne-
og familiedepartementet

09:50–10:15

FNs barnekonvensjons artikkel 20

Kirsten Sandberg, professor ved
Institutt for offentlig rett, UiO

10:15–10:30

*FNs retningslinjer for alternativ omsorg
- avstand mellom teori og praksis*

Sissel Aarak, programsjef
SOS-barnebyer Norge

DEL 2: BARN SOM BOR I FOSTERHJEM

10:35–10:45

Fosterhjem - på godt og vondt

Cecilie Fjelltun, tidligere fostermor

10:45–11:00

*NoU 2018:18 - Trygge rammer for fosterhjem
- presentasjon av anbefalinger*

Ellen Seip, leder fosterhjemsutvalget

11:00–11:15

Hvordan unngå flyttinger?

Elisabeth Backe-Hansen, forsker I v/OsloMet

11:15–11:30

Barn som har flyttet mye, og veiledning av fosterhjem

Lena Lind, Heggeli barnehjem, Kirkens
bymisjon

11.30-11.45

Bevaring av kulturell identitet i fosterhjem

Hilde E. Lorentzen, fungerende leder ved
Grünerløkka barnevernstjeneste

11:45–12.45

Lunsj i Frokostkjelleren

DEL 3: BARN SOM BOR PÅ INSTITUSJON

12:45–12.55

Ung ekspert forteller

12:55–13:10

Hvordan skape et hjem? Erfaringer fra institusjonsarbeid

Elin Flatebø, Brusetkollen barnevernsinstitusjon

13:10–13:25

Omsorg og behandling i institusjon, noen erfaringer fra Barneombudets prosjekt

Anders Cameron, seniorrådgiver hos Barneombudet

13.25-13.40

Tverrfaglig samarbeid: hvordan kan barnets nettverk bidra til heling?

Hanne Rosten, Østbytnet

DEL 4: BARNS KLAGEADGANG OG KONTROLL MED FOSTERHJEM OG INSTITUSJON

13:40–13:55

Tilsynsrapporter - hva viser de og hva gjør vi videre?

Børge Tomter, leder av barnevernavdelingen i Helsetilsynet

13:55–14:10

Hvordan kan vår kontroll bidra til endring?

Helga Fastrup Ervik, leder for Sivilombudsmannens forebyggingsenhet

14:10–14:25

Hvilken klageadgang og hvilke partsrettigheter har barn i barnevernet?

Cecilia Dinardi, advokat, fører en rekke saker for barn i barnevernet

14:25–14:30

Avslutning

Inga Bejer Engh, barneombud

DEL 1

Ingvild er erfaringskonsulent i Landsforeningen for barnevernsbarn (LFB) og bidrar til å formidle medlemmenes erfaringer og LFBs politikk. LFB er en demokratisk organisasjon for nåværende og tidligere barnevernsbarn. De jobber aktivt med brukermedvirkning med mål om å bedre barn og unges rettigheter i møte med barnevernet, og for å bedre stereotype holdninger mot barnevernet og barnevernsbarn.

Kirsten Sandberg er professor ved Universitet i Oslo, der hun har barnerett som sitt spesialfelt. Hun ble i 2011 valgt til medlem av FNs komité for barns rettigheter og ledet komiteen i perioden 2013-2015. Hun er siden gjenvalgt som medlem for 2015-2019. Kirsten er også en av redaktørene og forfatterne bak boka «Barnekonvensjonen – barns rettigheter i Norge».

Sissel Aarak er utdannet jurist med spesialisering i internasjonal rett og barnerett. Hun har tidligere jobbet i UDI, Opera Software og er i dag programsjef i SOS-barnebyer Norge.

I tett samarbeid med kommuner og lokale myndigheter jobber de for å styrke vanskeligstilte familier og å gi omsorg til barn, både i Norge og internasjonalt og til barn på flukt.

DEL 2

Cecilie Fjelltun er tidligere fostermor gjennom fire år. Har adoptert fosterdatteren. Barnevernpedagog med videreutdanning i spesialpedagogikk. Har jobbet innen ulike deler av barnevernfeltet i mer enn 20 år og har et stort engasjement for fosterhjemsomsorgen.

Ellen Seip er sosiolog og nå pensjonist. Hun har mange års erfaring fra ulike departementer, og var i perioden 2002-2016 departementsråd, sist i Arbeids- og sosialdepartementet. Hun har særlig arbeidet med sosial- og velferdspolitik, herunder også barnevern. Nå har hun styreverv, og har ledet utvalget som har utredet fosterhjemmenes rammebetingelser. Utvalget avga sin innstilling til Barne- og likestillingsdepartementet 18. desember 2018.

Lena Lind er klinisk barnevernspedagog, og har jobbet med barnevern i Kirkens Bymisjon i 20 år. Hun har jobbet som miljøterapeut på Heggeli barnehjem og senere hatt ansvar for oppfølging av fosterhjemmene som er knyttet til institusjonen. I dag er hun nestleder for Kirkens Bymisjons barneverntiltak, som består av avdeling for fosterhjem, våre tre barnehjemsavdelinger og Nanna-Marie senter for barn og familier.

Elisabeth Backe-Hansen er forsker I (emerita) ved NOVA. Psykolog, jobbet ved Oslo barnevernskontor i 14 år, mest med fosterhjem, før hun ble forsker ved Barnevernets Utviklingssenter i 1988. Har siden arbeidet som forsker med barnevernsforskning som spesialfelt, særlig innenfor sentrale problemstillinger knyttet til omsorgsdelen av barnevernets virkeområde samt beslutningsprosesser.

Hilde E. Lorentzen er fungerende seksjonssjef/barnevernleder i bydel Grünerløkka. Hun er utdannet barnevernspedagog, og har variert erfaring fra arbeid med barn og unge i Oslo kommune fra begynnelsen av 90-tallet. Hun har siden 2001 i hovedsak jobbet i førstelinjen i den kommunale barneverntjenesten. Hennes spesialfelt har vært oppfølging av barn og unge i fosterhjem. Hun har mastergrad i ledelse og har siden 2011 og fram til i dag hatt ulike lederroller i barneverntjenesten på Grünerløkka, bl.a. som leder for fosterhjemsteamet.

DEL 3 Ung ekspert

Elin Flatebø er utdannet barnevernpedagog og har en mastergrad i Verdibasert ledelse. Hun har 22 års institusjonserfaring fra Oslo Sanitetsforening Brusetkollen - en barneverninstitusjon i Asker. Der arbeider hun til daglig som institusjonssjef. Institusjon som hjem for barn og ungdom er et tema hun brenner for og som Brusetkollen har fokus på.

Anders Cameron er seniorrådgiver i Barneombudet og leder for tiden et prosjekt der Barneombudet undersøker forholdene for barn i barnevernets omsorg. Han jobber også med spørsmål knyttet til migrerende barn og barn i konflikt med loven.

Hanne Rosten er psykologspesialist i klinisk barne- og ungdomspsykiatri. Har jobbet i barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk og ved RVTS Øst, men har mest erfaring fra ulike tiltak i det statlige barnevernet (Bufetat) og særlig institusjonsarbeid. Jobber nå ved Østbytnet senter for behandling og fagutvikling.

DEL 4

Børge Tomter er avdelingsdirektør i Statens helsetilsyn med ansvar for barnevern og sosiale saker. Har tidligere blant annet vært barnevernleder i Bærum og i Nøtterøy, seksjonssjef i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet samt vært fagteamleder i Bufetat.

Helga Fastrup Ervik har ledet Sivilombudsmannens forebyggingsenhet siden etableringen i 2014. Hun er jurist og har arbeidet bredt innen menneskerettighetsfeltet. Hun kom til Sivilombudsmannen fra stillingen som direktør for avdeling for rettferd og inkludering i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Tidligere var hun 12 år i Utenriksdepartementet, blant annet i utenriksministerens sekretariat og underdirektør i seksjon for menneskeretter og demokrati.

Cecilia Dinardi er advokat og partner i Advokatfirmaet Elden DA. Spesialisert innen straffe,-/barne,-/barnevernsrett og bistår mange ungdommer. Medlem i Erstatningsnemnda for voldsoffererstatning og i Advokatforeningens menneskerettsutvalg. Har sittet i Regjeringens barnevernlov,- og barnevoldsutvalg.

Ordstyrer er Camilla Kayed, fagsjef hos Barneombudet

Takk til Blomsterbinderlinja på Edvard Munch videregående skole for flotte blomstergaver til innledere og blomsteroppsats i Gamle Festsal. Linja ledes av Erik Kjøpke.

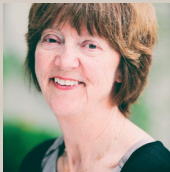
Lucy Smiths barnerettighetsdag arrangeres av Institutt for privatrett, Institutt for offentlig rett og Norsk senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo, i samarbeid med Barneombudet.

Med barnerettighetsdagen ønsker vi å lage en møteplass for dem som er interessert i barn og unges rettigheter. Uansett om du er akademiker, beslutningstaker, praktiker eller student.

Barnerettighetsdagen skal gi deg et enda mer bevisst forhold til barnekonvensjonen, slik at du kan gjøre en forskjell for barn og unge i ditt arbeid.

Det er sjette gang dagen arrangeres. Tidligere tema har vært barnekonvensjonens artikkel 16 om barns rett til privatliv (2018), artikkel 6 om barns rett til liv og utvikling (2017), artikkel 2 om diskriminering (2016), artikkel 3 om barnets beste som et grunnleggende hensyn i alle saker som omhandler barn (2015), og barnekonvensjonens artikkel 12 om barns rett til å delta og bli hørt (2014).

Medlemmer av fagutvalget:

Kirsten Sandberg
professor ved Institutt for
offentlig rett og medlem av
FNs barnekomité

Frødis Heyerdahl
seniorrådgiver i
Sekretariatet for
konfliktrådene

Tone Linn Wærstad
førsteamanuensis ved
Institutt for privatrett

Camilla Kayed
fagsjef hos Barneombudet

Gentian Zyberi
instituttleder ved
Norsk senter for
menneskerettigheter

Elisabeth Gording Stang
professor dr. jur ved
OsloMet

www.barnerettighetsdagen.no

BARNEOMBUDET

UiO : **Norsk senter for menneskerettigheter**
Det juridiske fakultet

UiO : **Institutt for offentlig rett**
Det juridiske fakultet

UiO : **Institutt for privatrett**
Det juridiske fakultet